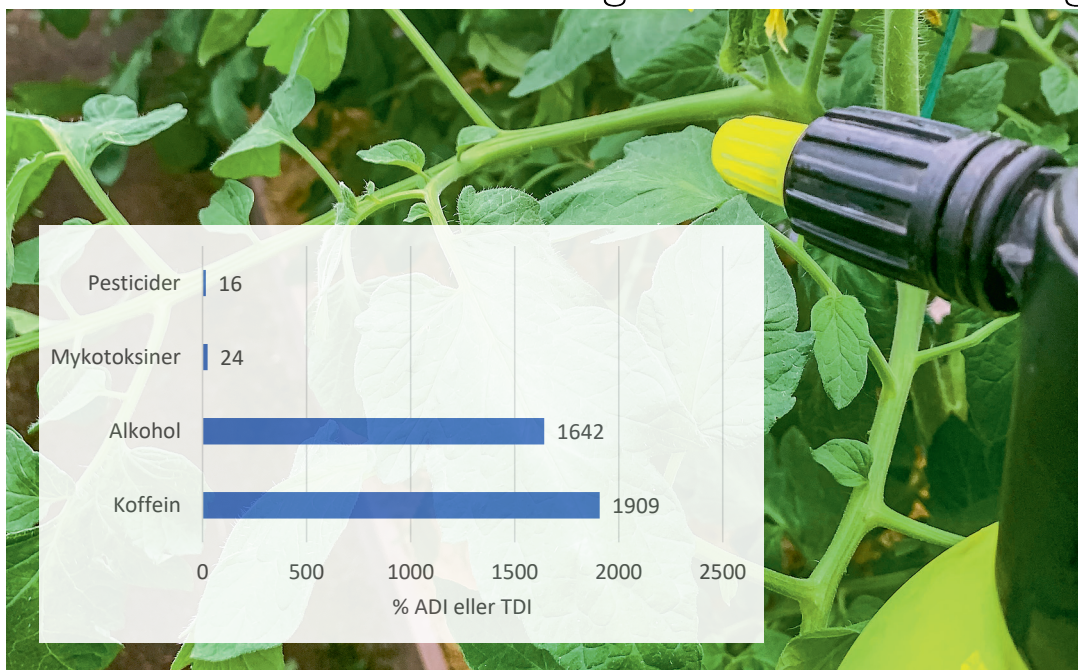


Promilleafgiftsfonden for landbrug

Figur 1. Risiko beregnet som acceptabelt dagligt indtag (ADI) for pesticider og en tilsvarende teoretisk beregning af ADI for alkohol og koffein (TDI) for voksne danskere ved et gennemsnitligt indtag – som omtrentligt svarer til et glas vin om dagen og tre kopper kaffe om dagen. Efter Larsson m.fl. 2018.



Ekspertene



Poul Henning Petersen,
Seges Innovation,



Jens Erik Jensen,
Seges Innovation

Stor viden om pesticider bør give tryghed frem for bekymringer

Af Poul Henning Petersen og Jens Erik Jensen, Seges Innovation.

Selvom der med jævne mellemrum kommer videnskabelige rapporter, som dokumenterer, at vores anvendelse af plantebeskyttelsesmidler i dansk landbrug og gartneri ikke udgør en sundhedsrisiko, synes bekymringen at være konstant.

I medier og kampagner bliver pesticider ofte omtalt som sprøjtegift, så det er vel ikke overraskende, at hr. og fru Danmark bliver bekymret ved omtalen af fund af pesticider i fødevarer eller grundvand.

Drikkevand

I drikkevand er grænseværdien for pesticider på 0,1 mikrogram pr. liter fastsat ud fra et forsigtigheds-

princip. Den toksikologiske grænseværdi for pesticider i fødevarer og læskedrikke bliver målt i milligram pr. kilo eller liter. Det er altså en måleenhed, der er en faktor 1.000 højere.

Bicheludvalget har i 1999 konkluderet, at indtag af pesticider fra drikkevand udgør en meget beskedent andel af den samlede eksponering af pesticider via mad og drikke. Fund af godkendte pesticider i grundvand er blevet mindre år for år. Den stigende hyppighed af fund skyldes, at man nu analyserer for stoffer, som ikke tidligere har været med i overvågningen. Det ændrer ikke ved, at hyppigheden af godkendte pesticider falder.

Fødevarer

Vores indtag af pesticider gennem fødevarer overvåges, og der bliver på basis af disse data lavet risikovurderinger af Fødevareinstituttet ved DTU. Det er en forsigtig vurdering, som viser, at risikoen for sundhedseffekter både for børn og voksne ligger under den grænse, som myndighederne har fastsat. I et forsøg på at gøre sådanne

vurderinger til at forstå er det ved sammenligning med alkohol beregnet, at risikoen ved et gennemsnitligt indtag af pesticider i kosten for en voksen person er cirka 100 gange lavere end risikoen ved at drikke et glas rødvin om dagen. Se figur 1. Eller med andre ord, risikoen ved et normalt indtag af pesticider svarer til at drikke et glas rødvin hver tredje måned.

Et andet perspektiv får man i Miljøstyrelsens seneste rapport om risikoen ved indtag af hormonforstyrrende stoffer. I denne rapport er pesticider overhovedet ikke nævnt som en risiko, men derimod forskellige stoffer, som bliver overført til maden fra indpakningen. Markedsføringsmæssigt giver det god mening at fortsætte bestræbelserne på at dyrke vores afgrøder på en måde, så der ikke kan findes pesticidrester.

Der er konsensus om at beskytte vores grundvand, men det er ikke hensynet til vores sundhed, der kan bruges som argument, når der sammenholdes med risikoen fra andre kilder til 'fremmede stoffer' i vores mad og drikke.

Sagen kort

- Indholdet af pesticider i danske landbrugs- og gartneriprodukter er lavt, og risikoen ved indtag af pesticider er beregnet til at være meget lav. Populært kan det beregnes, at risikoen ved et normalt indtag af pesticider i fødevarer svarer til risikoen ved alkohol, når du drikker et glas rødvin hver tredje måned.
- Størstedelen af den meget lille risiko kommer fra aktivstoffer, som er udfaset i Danmark, men som indimellem bliver fundet i importeret frugt og grønt.